

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra sociální pedagogiky
Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor práce: Dagmar Martinková

Vedoucí práce: Gabriela Slaninová

Téma: Saturace základních vývojových potřeb u dětí z dětského domova

Téma Saturace základních vývojových potřeb u dětí z dětského domova je stále aktuální, „živé“, nejen pro pomáhající pracovníky v dětských domovech profesně důležité.

V úvodu autorka zmiňuje motivaci k výběru tématu, předpoklad, cíl práce, výzkumný problém a z něho vyplývající hlavní výzkumnou otázku, směřování výzkumných otázek dílčích, metody sběru a analýzy dat a předpokládaný přínos zpracovaného tématu pro vychovatelskou praxi.

Úvodní kapitoly vedou od obecných konstruktů k výzkumnému šetření. Autorka pojednává nejprve o potřebách z pohledu odborníků, nahlíží na ně především z vývojového aspektu a s akcentem k raným fázím vývoje jedince a důležitosti a významu těchto fází pro další život. Ocenění zasluží poměrně bohatý výčet odborníků, i občasná snaha autorky o vlastní komentář, minimálně k důležitosti raného vývoje dítěte v rodinném prostředí. Logicky nejvíce prostoru je věnováno pojetí a konceptu základních vývojových potřeb dle Pessa a Boyden-Pesso. Koncept těchto autorů tvoří východisko pro realizované výzkumné šetření. Autorka opět prokazuje, že je schopna postupovat od obecnějších témat k těm specifickým. Neomezuje se na pouhý výčet potřeb dle PBSP, ale postupuje od prostředí rodiny, ve kterém jsou potřeby saturovány, přes citovou vazbu a vazebné chování jako důležité aspekty naplňování základních vývojových potřeb, k vývoji jedince dle PBSP a poté již k samotným potřebám. U každé konkrétní vývojové potřeby pak upozorňuje na rizika, vzniknuvší z deficitní saturace. Kapitulu 8 (viz s. 28) můžeme považovat za vcelku zdařile nastíněné teoretické východisko výzkumného šetření. To je zpracováno pečlivě, přehledně, znovu je zmíněn cíl, stručně shrnuto východisko, výzkumný problém, HVO a DVO. Popsána je výzkumná strategie, charakteristika výzkumného vzorku, každý respondent je představen podrobně (na cca 4 s.), s ohledem na jeho rodinnou situaci, což přispívá k dobrému propojení tématu saturace vývojových potřeb. Analýza a interpretace dat je založena na elementech zakotvené teorie – diplomantka využila otevřeného kódování a kategorizace. Diskuze výsledků je vedena s ohledem na HVO a DVO, saturace základních vývojových potřeb je nahlížena retrospektivně k biologické rodině a současně k realizaci v dětském domově.

Autorka zpracovala téma nosné, zásadní a velmi aktuální. Prokázala mnohé schopnosti, kterými má diplomant disponovat – v první řadě si dobře ujasnila, k čemu a proč hodlá směřovat, což prokazuje ve

zdařile zpracovaném úvodu. Dále pak dostála v úvodních kapitolách nároku propojit různé zdroje (ačkoli jich není celkově v práci přítomno mnoho), opatřit text vlastním komentářem a obecnější témata zúžit v souladu se stanoveným cílem práce tak, aby vyústila do výzkumného šetření. To je zpracováno přehledně, čtivě, otevřené kódování a kategorizace jsou provedeny pečlivě, kvalitativně správně. Kategorie nejsou pouhými deskriptivními konstrukty, ale jsou nositeli žitých zkušeností dětí, které pobývají toho času v dětském domově. Komentáře jsou psány odborným jazykem, citlivě, místy ovšem (patrně vlivem souznění s praxí) hodně osobně – což ale nesnižuje významně hodnotu zpracovaného textu. Na s. 37 chci ocenit přehledné tabelární zpracování výsledků otevřeného kódování. V diskuzi výsledků (s. 42-47) oceňuji nejen rozsah, ale i přirozené a samozřejmé propojení vlastních zjištění s praxí a prostudovanými prameny. V závěru jsou obsaženy všechny náležitosti, včetně limitů provedeného šetření, návrhů na další výzkumné směřování i sdělení, komu je práce určena a kteří odborníci z ní mohou těžit.

Formální a jazyková stránka práce: BP je zpracována bez zásadních stylistických a gramatických nedostatků.

Citovaná literatura a zdroje jsou především aktuálního data. Rozsah citovaných zdrojů je velmi nízký – a je to z mé strany jediná zásadnější výtka. V textu byly zdroje vhodně propojovány. Text počtem stran bohatě splňuje nároky kladené na bakalářské práce.

Připomínky a otázky k obhajobě bakalářské práce:

1 Na s. 50 píšete, že by se měli vychovatelé v DD zaměřit na posouvání hranic v uspokojování základních vývojových potřeb v prostředí dětského domova – zkuste zvolit jednu potřebu z konceptu PBSP a nastiňte, prosím, jak byste si toto představovala v praxi – od konkrétní saturace, přes symbolickou, až po naději na autonomní naplňování této potřeby.

2 Jak nahlížíte/hodnotíte současné snahy ad pěstounská péče a adopce? V čem (jako odborník z praxe) vidíte pozitiva a v čem jste skeptická?

Navrhované hodnocení:

2. 4. 2015

.....
Datum

.....
Podpis vedoucího práce